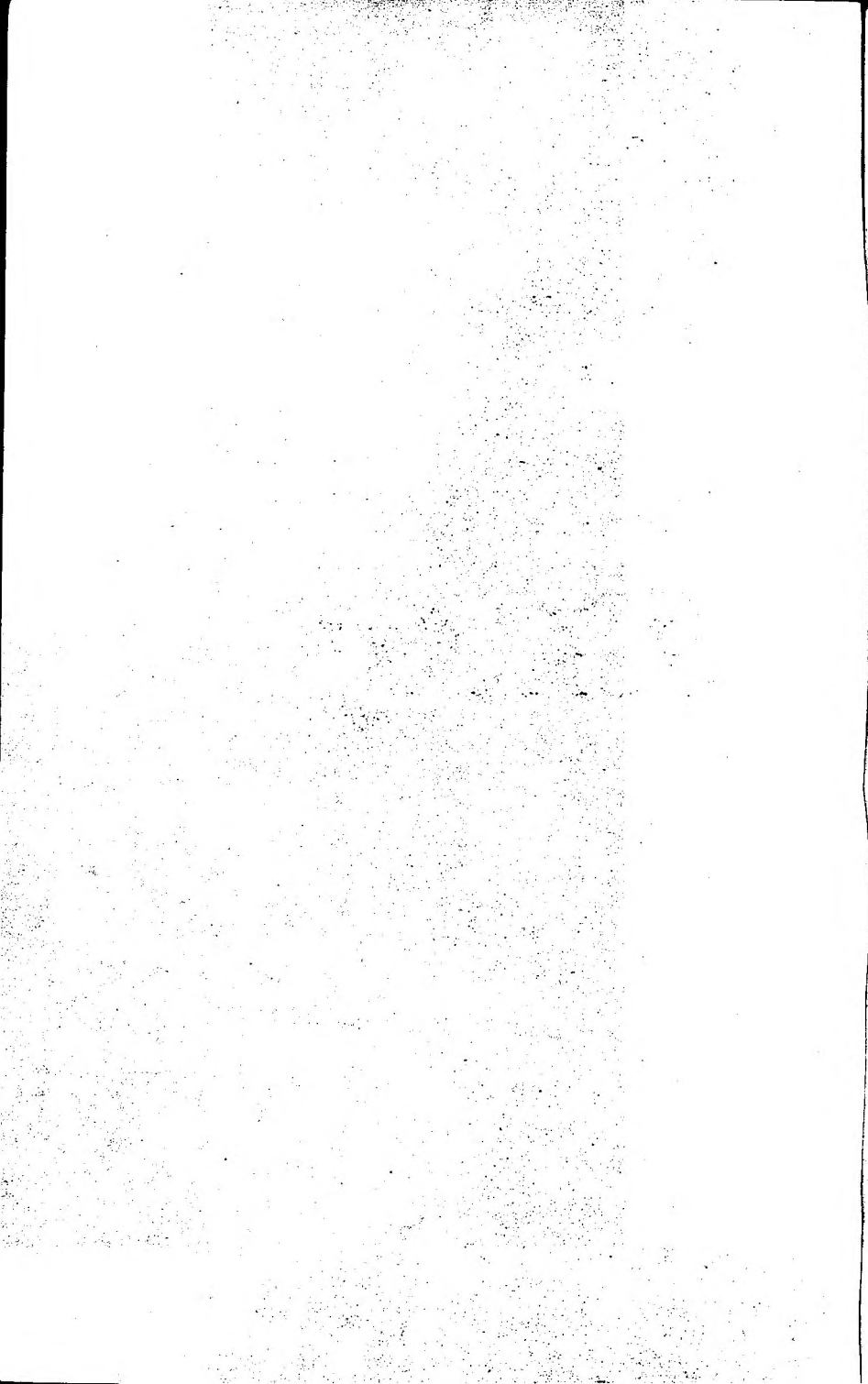

TÊKOŞIN

ULUSAL SORUN
VE
ÖRGÜTLENME
SORUNU ÜZERİNE
GÖRÜŞ VE
ELEŞTİRİLERİMİZ

TÊKOŞIN

1) ZORUNLU BİR AÇIKLAMA :

Yakın zamana kadar «KURTULUŞ» hareketi içinde olan bizler, esas olarak örgütlenme sorunu üzerinde çıkan görüş ayrılığı nedeniyle bu hareketten ayrıldık.

«Kurtuluş»'la birliğimizin başlangıçtaki temeli ana hatlarıyla geçmişin değerlendirilmesi, bu bağlamda özel olarak THKP - C hareketinin teori ve pratiğine ilişkin ortak görüşlerimiz olmaktaydı. Ulusal sorun bu birliğin bir ögesi olmakla birlikte, özde, koşullarda dikkate alındığında çok «tali» plânda kalıyordu.

Verili durumu objektif bir biçimde, uzun vadeli bir perspektifle ve bütün boyutlarıyla doğru olarak algılayamıyor, bir subjektivizm ve zorlama içerisinde bulunuyorduk.

Bu yaklaşımımızdan açıkça anlaşılacağı gibi, Kurtuluş'a yönelik eleştirilerimiz aynı zamanda kendi öz eleştirimiz olarak görülmelidir. Bu, iki nedenden ötürü böyle anlaşılmalıdır. Birincisi Kurtuluş içerisinde geliyor olmamız nedeniyle, ikincisi Kurtuluş'un Ulusal Sorun politikasının belirlenmesinde bizlerin de şu ya da bu ölçüde pay sahibi olmamızdır.

Bir noktanın daha vurgulanmasında yarar görüyoruz. Genel olarak Kürdistan sorununa, özel olarak da Örgütlenme Sorununa yaklaşırken tek başına Kurtuluş'u hedef almıyoruz. Eleştirilerimiz genel olarak Türkiye soluna ve bu yelpazedeki konumu ölçüsünde de Kurtuluş'a yöneliktir.

Kurtuluştan ayrıldık diye herşeye bitmiş gözüyle bakmıyoruz. Solda alışlagelen geleneği tasvip

etmiyoruz. Ayrıca Kurtuluş'u Türk solundaki diğer siyasi guruplarla aynı kefeye koymuyoruz. Kurtuluş samimi bir yaklaşım içinde oldukça biz siyasal dostluktan yana olduk ve olacağız. Yeterki sözkonusu geleneği Kurtuluş'ta onaylamıyor olsun!

Biz bu yargımızın haklı ve kalıcı olmasını dileriz. Ötesi Kurtuluş'un bileceği iştir, ve kendisini bağlar.

Türkiye Sol'unun ve Kurtuluş'un kısa bir eleştirisi bu yazının konusu olacaktır.

Ayrıca sorunun çeşitli boyutlarına ilişkin bazı yaklaşımlarda bulunacağız. Okuyucunun siyasi görüşlerimiz hakkında bu yazıda anahatlarıyla da olsa bir fikir edineceği inancındayız. Kürdistan devrimine ilişkin diğer belirlemelerimizi yakın bir gelecekte yayınlıyabileceğimizi umuyoruz.

II) KÜRDİSTAN'IN SÖMÜRGE NİTELİĞİ VE SÖMÜRGELEŞME SÜRECİ ÜZERİNE

Ulusal kurtuluş savaşlarının emperyalist ve sömürgeci boyunduruğu sarstığı bir evrede Ortadoğu'nun boyunduruk altındaki halklarının mücadelesi hızla yükselmekte ve yeni biçimler kazanmaktadır. Filistin halkının kurtuluş mücadelesi, karşısında, öncelikle İsrail siyonizmini ve Arap gericiliğini bulmaktadır. Afrika kıtasındaki köle halkların karşısına önce kitadaki ırkçı - sömürgeci rejimler dikilmektedir. Bu olgu emperyalizmin yeni sömürgeci politikasının somutlanmasıdır. Ne zaman ki bu sömürgeci rejimler, çıkmaza saplandılar, işte o zaman emperyalist - sömürgeci devletlerin doğrudan müdahalesini ve çirkin yüzünü görüyoruz. En yakın örneğine bunun Zaire'de tanık olduk.

Ortadoğuda uluslararası bir sömürge olan Kürdistan'ın, Kürt halkının, ulusal kurtuluş mücadelesinde, karşısında öncelikle bölgedeki Türk, İran, Irak vb. gibi sömürgeci devletleri bulmaktadır.

Ulusal birliği ve bütünlüğü bozularak uluslararası bir sömürgeye dönüştürülen Kürdistan'ın bu statüsü emperyalist ülkeler ve bölgedeki sömürgeci devletler tarafından ortaklaşa gerçekleştirildi. Ve bu günde bu sömürgeci boyunduruk aynı güçlerce ortaklaşa sürekli kılınmaya çalışılmaktadır. Ancak Kürdistan doğrudan bir biçimde emperyalist devlet-

lerin değil,— ki Kürdistan tarihinde böylesi de görüldü— Örneğin birinci emperyalist savaş sonrasında Kürdistan'ın büyük bir bölümü fiilen İngiliz - Fransız vb. gibi emperyalist ülkelerin işgali altındaydı. Ve bu emperyalist işgal uzunca bir dönem devam etmişti— bu emperyalist devletlere bağımlı olan devletlerin sömürgesidir.

Bu durum Kürdistan'daki sömürge yapıya değişik özellikler kazandırmaktadır. Bu farklı çizgilerden hareketle kimileri Kürdistan'ın sömürge olmadığını, olamayacağını iddia etmektedir. Kürdistan'ın idari ve coğrafi konumunun özellikleri, ulusal baskının biçimi, Kürtlerin - örneğin Türkiye'de T.C. vatandaşı sayılması. (Ki Kürtler 1834'den beri Türk vatandaşı olarak gösterilmektedir. Bu durum, yeni olmadığı gibi yalnız Kürdistan'a da özgü değildir. Gine'li Afrikalılar, Portekiz, Cezayirliiler Fransız vatandaşı sayılıyordu. vb), parlamentoda ulusuna ve ülkesine ihanet etmiş Kürt millet vekillerinin olması (ki bu da yine Kürdistan'a özgü olmayan 19 ve 20. yüzyılın çoğu sömürgelerinde gözlenebilen bir olgudur) v.b. gibi durumlar Kürdistan'ın sömürge olamayacağına ilişkin ucuz iddiaların dayanağı yapılmaktadır. Bu muhakeme tarzı, sömürgecilik olayını bilememekten ötürü olduğu gibi, bütün sömürgelerde bütünüyle benzer çizgiler, ve yapılar aramaktan da kaynaklanmaktadır.

Aynı muhakeme çizgisini izleyen kafaların en çok savundukları bir başka teorik gerekçe de çağa ilişkindir. Emperyalizm çağında sadece emperyalist ülkelerin sömürgelerinin olabileceği şeklindedir. Bu iddiaların temelinde yatan bir yanılla sömürgecilik olayını salt emperyalizm çağına özgü saymaktır. Ya da en fazla sömürgeciliğin tarihini serbest rekabetçi kapitalizm dönemine kadar geriye götürmektir. Sömürgeciliğin köleci çağdan beri varolduğunu, ancak farklı tarihsel dönemlerin niteliğine ve farklı ekonomik, sosyal ve siyasal yapılara bağlı olarak nicelikçe dönüşüme uğradığını yine bu faktörlere bağlı olarak sömürgeciliğe yolaçan nedenlerin, sömürgeleştirme yöntemlerinin ve sömürgeci politikanın özelliklerinin de değişime uğradığını görememektir. Bir yanılla da bu tür iddialar, emperyalist çağın karikatür Marksistçe bir tahliline dayanmaktadır. Bir çağda tipik ve tipik olmayan çizgilerin birlikte varolduğu biçimindeki

Leninist tahlil, kavranamamaktadır. Çeşitli dönemler arasına «su geçirmez bölmeler» geçirmek bu dönemler arasındaki çok sayıda bağları inkâr etmektir. Emperyalizm çağında genel - kural olarak emperyalist sömürgeciliğin söz konusu olduğunu, fakat kural - dışı ve istisnai olarak emperyalizme bağımlı devletlerin de sömürgeciliği uyguladığı gerçeği görülmelidir.

Sömürge gerçeğini kavramamanın sömüta ilişkin bir nedeni de Kürdistan'ı sömürgeleştirme sürecinin yüzyıllarca geriye dayandığını görememektir.

İran ve Mısır seferleriyle sömürgeci özelliğini açığa vuran Osmanlı devletinin, sömürgeci İran devletiyle Kürdistan'ı fiilen ilhak (1514) etmesi, Kürdistan'ın bütünlüğünün bozulması (bu fiili durum 1639 aa nukuki statü kazandı) ile birlikte Kürt beyliklerine ve hükümetçiklerine «uç beyliği» misyonu, yardımcı askeri birlikler sağlama ve devlet adına vergi toplama karşılığı olarak geniş bir özerklik tanınmıştı. Bu statü 1514 de 23 Kürt beyliği ile Osmanlı devleti arasında yapılan bir antlaşmayla yürürlüğe girdi. Fakat 1683 Viyana bozgunu ile yeni bir dönem başladı. 1683 de Osmanlı hükümetinin Diyarbakır'a ilk genel valiyi ataması Kürdistan'ı klâsik bir sömürgeye dönüştürme eğiliminin başlanğıcına işaret eden bir olaydır. Sömürge düzenini yerleştirme çabaları sonuç vermedi. Geniş bir özerklikten yararlanan mahalli otoritenin tepkisiyle karşılaştı. Bu tepkilerin sonucu 1726 da Genel valilik uygulanmasından belli ölçüde vaz geçildi. İdari görevlere tekrar nüfuz sahibi yerli unsurlar seçildi. Ancak genel valilik sistemi bütünüyle kalkmadı. 19. Yüzyılın ortalarında Kürdistan'da sömürge rejimi büyük ölçüde yerleşmekteydi. Ancak merkezi otoritenin sömürgeci egemenliğini kesin olarak kurma girişimlerini bir dizi ayaklanma kovaladı. Bu bir dizi ayaklanmayı bir o kadar katliam, meçbu-

rî iskân ve benzeri uygulaması izledi. Ulusal baskının sömürgeci karakteri iyice açığa çıktı. Bir dizi katliama ve bir o kadar da savaşa (Osmanlı - Rus, Osmanlı - İran ve benzerleri) sahne olan ülke her yönü ile harabeye döndü. Üretici güçleri, insan gücü velhasıl sosyal - ekonomik yaşamı bütünüyle alt üst oldu. Zaten ulus temeline sahip olmayan ve ulusal kurumlarını oluşturamayan Kürt halkının bütün ulusal değerleri yokolmakla yüzyüzeydi. Kürt halkının kavgası tarihin ender rastlanan soykırımlarına karşın varlığını koruma, yaşama kavgasıydı. Kürt halkı bu ölüm kalım mücadelesi sonucu «tarihsiz bir ulus» durumuna düşürülemedi, ayakta kalmasını başardı, ancak Kürdistan 19. yüzyılın sonlarında tam bir sömürgeye çevrildi. Sömürge rejimi iyice yerleşti. Kürt aşiret beylerinin ve toprak ağalarının direnmesi tamamen kırıldı, merkezi otoriteyle büyük ölçüde bir uzlaşma gerçekleşti. Osmanlı Devletinin sömürge politikasında bir kısım yenilikler görüldü. Osmanlı ordusunun yanı sıra ülkede «Hamidiye alayları» oluşturuldu. Aşiret beylerinin çocukları için metropolide «aşiret mektepleri» (Örneğin bugünkü Kabataş Lisesi gibi) kuruldu. Genel valilik sistemi klâsik anlamda yürürlükte kaldı. 1920 Koçgiri isyanına dek yarım yüzyıla yakın bir süre Kürdistan da direnmeler görülmedi. 20 yüzyılın başlangıcı, 1 emperyalist savaş ve sonrası Kürdistan'da isyan kaynaklarının kurutulmadığını gösterdi. Kürdistan'ın her karşı toprağı adeta bir isyan odağı idi. Daha güçlü ve bilinçli isyan alevleri yükseldi. Bağımsızlık hareketleri sadece bölgedeki sömürgeci devletlere değil, fiilen emperyalist devletlere de yöneldi. Ulusal hareketlerin önderliğinde bir takım yenilikler görüldü.

Asker ve sivil aydın unsurlar, hareketin başında görülmeye başlandı. Ulusal kurtuluşçu teşkilâtlar ve yayınlarda hızlı bir yükseliş oldu. Ne var ki Kürdistan'daki sömürge rejimi değişmedi. Ülke 20 yüzyıla

bir sömürge olarak hem de bu defa bir kez daha bölünerek aktarılmış oldu. Türkiye'deki yapısal değişimlerin sonucu Türk burjuvazisi ve Türkiye kapitalizminin çıkarlarına uygun olarak sömürge politikasında yeni özellikler görüldü. Kürdistan emtia ihraç alanı, ucuz işgücü ve hammadde deposu olarak da önem kazandı. 19. yüzyılın sömürgeci - feodal Osmanlı devletinin yerini 20. yüzyılın sömürgeci - kapitalist Türkiye devleti almıştır.

Çok kısa ve anahatlarıyla anlattığımız bu süreç, Kürdistan'ın daha serbest rekabetçi kapitalizm çağında sömürgeleştirildiğini gösterir. Emperyalizm çağında değil.

Fakat emperyalist ülkelerin çıkarlarına aykırı düşmediği için yirminci yüzyılda da bölgedeki sömürgeci devletlerin tasarrufu devam etti. Demek ki ortada anlaşılması güç bir durum yoktur. Ve bunun tek örneği de Kürdistan değildir.

Fakat hala bu gerçeği inkâr etmede direnen kalfalar vardır. Bunların hemen hepsi, sömürge tespiti-ne karşı çıkarılarken Türkiye'nin sömürgeci olamayacağı noktasından hareket etmekte. Hatta Kürdistan'ın sömürgeye benzediğini fakat sırf bu nedenle sömürge olamayacağını iddia edenlere de rastlanmaktadır. Osmanlı - Türk resmi devlet ideolojisi bu çevrelerde önemli ölçüde etkili olmuştur. Özellikle Kemalist ideolojinin Türk solunda hatırı sayılır bir etkisi sözkonusudur. Kemalistlerle ittifaktan dem vuranlar mevcuttur. Bundan da öte kemalistlere bel bağlayanlar, medet umanlar az değildir. «Tuna'dan Umman'a dek» hüküm sürmüş bir imparatorluktan miras kalmış bir ülkenin mirasyedisi olmamak için «Toprak bütünlüğü» vb. gibi zırvalara olur olmaz sarılabilmektedir. Ülkenin eski ihtişamına özenenler ve bundan etkilenenler yalnız gerici - faşist odaklar olmaz bazan da «solcu» (!) olurlar. Böyle olunca da «son Türk

devletinin» «toprak bütünlüğü» bu çevreleri bir hayli «hassas» kılar. Bu hassasiyet bugün solda sosyal - şovenizm kılıfına bürünerek epey önemli rol oynamaktadır.

Durum bu iken Türkiye'ye sömürgeci diyebilmek bir hayli güç olsa gerek.

Kürdistan'ın anlattığımız sömürge niteliği sömürgeci bir devrimi gündeme getirir. Kürdistan devrimine ilişkin diğer görüşlerimiz yakın bir gelecekte yayınlanacaktır. Biz burada özellikle örgütlenme sorunu üzerinde duracağız. Bu sorunu çeşitli yanlarıyla anlatacağız. Belirtmeye gerek yok ki, sömürge konumu örgütlenmenin biçimi üzerinde etkili olabilen bir faktördür. Ancak tayin edici değildir.

III. ÖRGÜTLENME SORUNU ÜZERİNE

Çok uluslu devletlerde ulusal sorun alanında ortaya çıkan güçlüklerden birisi de örgütlenmeye ilişkindir. Doğal olarak, aynı sorun, çok uluslu bir devlet olan Türkiyede de ulusal sorununun en çok tartışılan boyutlarından biri olmuştur. Ancak bu tartışmaların soruna bir açıklık kazandırabildiği söylenemez. Proletarya partisi, partinin inşa süreci ve benzeri konularında çokça şey söylenmekle birlikte, —ki bu konuda yazılanlarda somut siyasal pratiğe cevap verebilecek durumda değildir— parti de ulusal etkelnerin rolü ne olacaktır, çeşitli milliyetlerden proleterlerin birliği nasıl gerçekleştirilecektir, hangi süreci izleyecektir vb. konularda genel ve yüzeysel yaklaşımların ötesinde somut bir yaklaşım yoktur. Doğaldır ki, proletarya sosyalistleri müneccim değildir, yaşanmakta olan sürecin hangi doğrultuda gelişeceği konusunda yüzdeyüz kesinlikte görüş belirtmezler. Ancak proletarya sosyalistleri, kuyrukçu ve kendiliğindenci de olamazlar, «önderlik önceden görmek» se, yaşanan süreci objektif bir değerlendirmeye tabi tutup, ona yön vermeye, müdahale etmeye uğraşırlar. Oysa genel devrimci hareketin bir çok meselesinde olduğu gibi, örgütlenme meselesinde de egemen olan subjektivizmdir. Bu subjektif yaklaşım, ya belirli bir ülkede ve belirli bir tarihsel evrede belirli üeknin özgül durumunu ve o belirli evrede verili olan koşulları dikkate almaksızın sözkonusu olan çözüm biçimini aktarmaktır, ya da önceden tasarlanan bir çözümü, «mükemmel» adedilen bir çözümü şartlar ne olursa olsun geçerli saymak ve bunun dışındaki çözüm biçimlerini ya açıkça ya da örtülü olarak milliyetçilik vb. saymaktır. Her halükarda egemen olan, soruna, reçeteci, dar deneyci ve subjektif önyargısal bir yaklaşımdır. Koşulların nazara alınmamasıdır. Soruna marksist bir bakış açısıyla uzun vadeli bir perspektifle bakmak yerine kısa vadeli he-

şaplarla öne çıkarılan pragmatik (faydacı) bir yaklaşım egemen olmaktadır. Sözünü ettiğimiz bu subjektif ve pragmatik yaklaşımı Türk solunun bütün birimlerinde, bütün siyasal eğilimlerinde açık ya da örtülü, şu ya da bu düzeyde gözlemlemek güç değildir. Yükselen ulusal hareket en iflâh olmaz cinsinden sosyal şovenlerin bile «şaşırtıcı» yaklaşımlara itmiştir. Ancak bu oportünistçe kabullenışı, manevraları anlamak güç değildir. Diğer tezlerine ve pratiğe —ki gerçek ölçüdür— bakmak, bu tarz yaklaşımın temelinde yatan nedenleri anlamaya yetecektir. Çarpıcı bir örnek vermek gerekirse, «emekçi» dergisinin «Kürt Sorunu» başlıklı yazısına ve «İlke» dergisinin «Türkiyede Ulusal Sorun» başlıklı yazılarına bakılmalıdır. Yakın geçmişe kadar ulus gerçeğini yoksayan bu iki hareket sayfalarca yazı yazmışlardır ulusal sorun üzerine. Ulusal inkârcılıktan buraya kadar gelmişlerdir. Ancak ne sorunun tarihin gündeminde yerini henüz aldığını iddia eden «Emekçi» de kuruluş kongresinde ulusal sorunu «bölgesel eşitsizlik» gibi artık yeterince teşhir edilmiş inkârcı bir yaklaşımla ele alan «TSİP» bir tek satır olsun özelleştiri yapmak gereksinimini duymamışlardır. Bu olgu bile tek başına, Türk solundaki faydacı yaklaşımı anlamaya yeterlidir. Elbette ki bütün siyasal eğilimler aynı kefeye konamaz. Ancak farklı ölçülerde de olsa bu ortak bir özellik olmaktadır. «TSİP» in bu geri ve ilkel yaklaşımını eleştirmek yerine «Özgürlük Yolu» «TSİP» e haketmediği övgüler dizebilmektedir. Şöyle yazıyor «Özgürlük Yolu» dergisi :

«... Örneğin Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve onu destekliyen yayınlar, burjuvazinin ulusal baskı ve zulüm politikasına karşı açık bir tavır aldılar ve sol yelpazedeki sosyal şoven eğilimleri eleştirdiler»

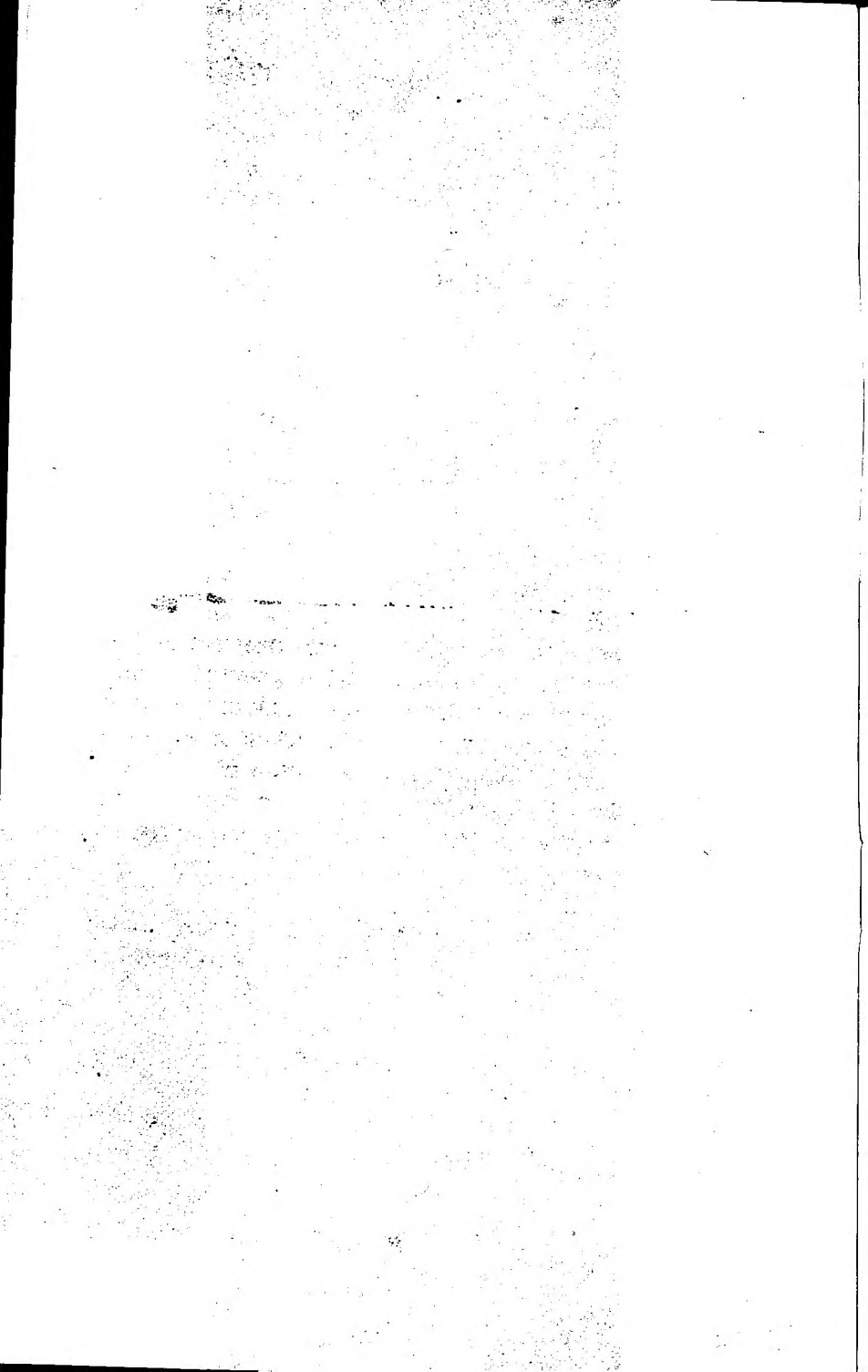
(Özgürlük Yolu, Sayı 37-38 s. 12)

Bu «TSİP» in asla haketmediği bir övgüdür. Ne var ki ideolojik mücadele yerine başka yöntemleri

Bu iki hareketin birbirlerine karşı izledikleri devrimci geçirenlerden farklı bir tavır beklemek olanaksızdır. olmayan yaklaşımı fiilen bağımsız örgütlenen Özgürlük Yolu'nun Türkiye'de, «TSİP» inde «Kürt marksistleri» dediği «Özgürlük Yolu» nun varlığına rağmen Kürdistan'da ayrı ayrı çalışmalar ve örgütlenmeleri açıkça ortaya koyar. Konumuz «TSİP» veya «Özgürlük Yolu» eleştirisi olmadığı için etraflıca konuya girmiyoruz. Amacımız solun heriki kesiminde varolan bir anlayışa işaret etmektir. İleride bu akımların özellikle Kürdistan üzerindeki akımların konularının ve siyasi çizgilerinin eleştirisini yapacağız. Esasen Türk solundaki bazı siyasal çizgilerin eleştirisi Kürdistan solundaki bazıların da eleştirisi olacaktır. Çünkü örneğin Türkiye de «TKP ve TSİP» benzeri akımların konumuyla Kürdistan'daki «Özgürlük Yolu» ve «Şivan» gibi akımların konumu pek farklı değildir. Sorun bir yanıyla böyledir. Ancak Kürt marksistlerinin ideolojik mücadelede özel olarak hesaplaşmaları gereken akımlar Kürt solundaki akımlar olmalıdır. Genel anlamda ulusal hareket içerisindeki ve özel olarak da işçi sınıfı hareketi içerisindeki oportünist ve milliyetçi akımlarla tutarlı bir ideolojik pratik mücadele vermeden kurtuluş hareketini komünist bir önderliği kavuşturmak mümkün olmayacaktır.

Kürdistan proleteriyasının bağımsız- politik hattı ancak böyle bir süreçten geçerek inşa edilecek ve zafer kazanacaktır.

Türk solunda biraz evvel değindiğimiz subjektif ve pragmatik yaklaşımlar Türkiye'de proleter sosyalist bir «parti»nin, merkezi politik bir örgütlenmenin henüz yaratılmayışı ile yakından ilgilidir.

IV) «AYRI» VE «ORTAK» ÖRGÜTLENME

Bir sorunu doğru kavramlarla tartışmak ve açıklamak önemlidir. «Ayrı» örgütlenmeye karşı olan hemen her siyasi hareket, «ayrı» kavramından hareketle bu tarz örgütlenmeyi «Bundçuluk», «Frakicilik» «Ayrılıkçılık», «Milliyetçilik» vb. olarak nitelenebilmektedir. Kullanılan «Ayrı» sözcüğü bu tür yorumlara müsait olduğu ve saydığımız nitelermeleri çağrıştırdığı için «ayrı örgütlenme» ile anlatılmak istenen karşılayan bir sözcük değildir. Bu nedenle biz, «ayrı» kavramı yerine «Bağımsız» kavramını kullanacağız. Yani bu tarz örgütlenmeye «Bağımsız Örgütlenme» diyeceğiz. Literatürde bu tür örgütlenmeler «ulusal» olarak nitelenir. Örneğin, «Ulusal - Sosyal - Demokrat Örgütler», «Ulusal proleter partiler» «milliyetler örgütleri» gibi, (çok uluslu devletlerde).

Buradaki ulusal sözcüğü örgütlenmenin biçimine ilişkindir. Zaten «Bağımsız» kavramı ile de örgütlenmenin biçimsel anlamda ulusal olacağı anlatılmak istenir.

Sorun genel anlamda ezilen ulusun - somutta sömürge Kürt ulusu'nun - ulusal kurtuluş hareketi ile ezen ulusun işçi sınıfı hareketi arasındaki ilişkiler noktasında ortaya çıkmaktadır. Bu iki hareket arasındaki ittifakın biçimine ilişkindir tartışma.

Kürt halkının anti sömürgeci ve anti - feodal kurtuluş hareketi ile Türkiye proletarya hareketinin birbirlerinin doğal müttefikleri olduğu açık bir gerçektir. Ve bu ittifakın tek biçimi yoktur. Bu ittifak Birlikte Örgütlenmede - örgütse birlik - ifadesini bulabileceği gibi, iki halkın kurtuluş mücadelesine öncülük eden yapılar, partilerarasındaki ittifakta da somutlaşabilir. Başlangıçta işaret ettiğimiz gibi burada tayin edici olan somut şartlardır. Sorun bir tercih so-

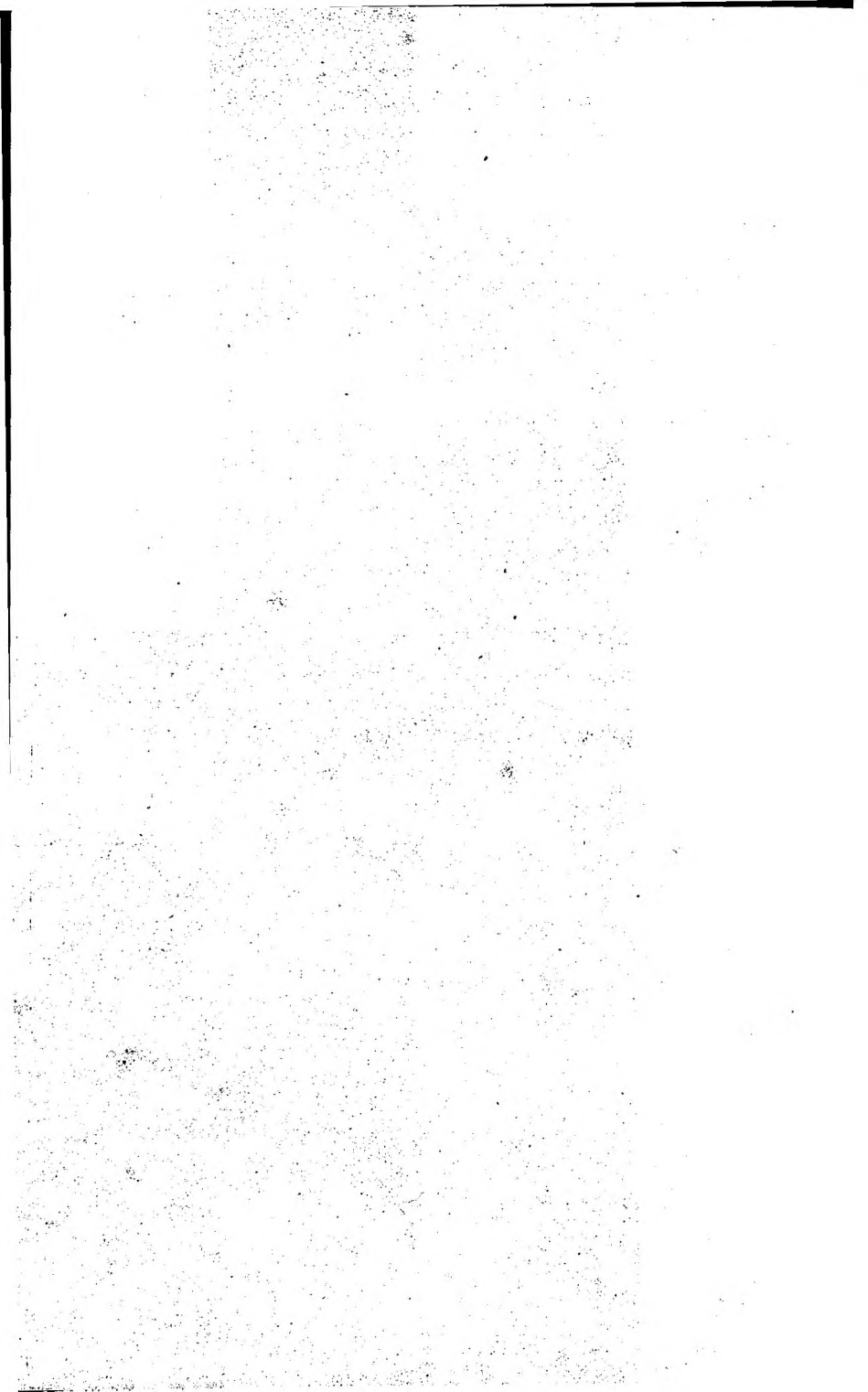
runu da değildir. Elbetteki proletarya sosyalistleri ittifakın daha tam ve daha sağlam biçimlerinden yana olacaktır. Örgütsel birliğin gerçekleşmesi içinde mücadele edeceklerdir. Bu Kürt marksistlerinin enternasyonalist bir görevidir. Fakat örgütsel birlik ancak proleter önderlikli hareketler arasında sözkonusu olabilir. (1) Şartlar ne olursa olsun, herşeye rağmen böyle birlikler savunulamaz. Bu tür birlikler, sunî ve oportünist birlikler olmaktan öte, bir anlam taşımaz. Bugün Türkiye de bir proletarya partisi yoktur. O halde doğal olarak şöyle bir soru gündeme gelecektir. Kiminle ortak örgütlenme? Kaldı ki Kürdistan da da henüz gerçek bir proleter hareket yaratılmış değildir. Türk solundaki bir takım gurupların ise, henüz bütünlüklü bir siyasi çizgi bile formüle edemedikleri ve devrimin en temel siyasi konularında görüşlerini dahi belirleyemedikleri ve ağırırklı olarak gençlik hareketleri oldukları halde kendilerini ortak örgütlenmeye cevap veren yapılar olarak görmeleri bir aldatmacadan ve zorlamadan başka bir şey değildir. Bu tür bir savunma ortak örgütlenme esprisini hiç mi hiç kavramamak demektir. Türk solundaki çeşitli gurupların bünyesinde Kürt devrimcilerinin (!) de yer alıyor olmasını «Ortak Örgütlenme» (!) olarak gören bir anlayış temelinde sakat bir anlayıştır.

Bugün Türk solundaki hemen her hareket sola egemen olan subjektif ve pragmatik yaklaşıma, sosyal şoven teori ve pratiğe, bir proleterya partisinin yokluğuna rağmen ortak örgütlenmenin önündeki engeli salt güven ya da güvensizlik sorunu olarak görmektedir. Elbette ki bu tarz örgütlenmenin önündeki engellerin biride bu sorundur. Ancak yukarıda vurguladığımız gibi sorunu salt bu düzeyde ele almak, diğer subjektif faktörleri verili varsaymaktır. Oysa bu gerçek dışı bir iddia olur. Nitekim sorunu, güven ya da güvensizlik meselesine indirgeyen akımların bir

çoğu kendilerinin bir parti değil, bir grup olduklarını ve Türkiye'de yaşanmakta olan sürecin partileşme süreci olduğunu kabul etmektedirler. Kendilerini işçi sınıfı parçaları (!) olarak gören revizyonist TİP - TSİP TKP vb. gibilerini saymazsak tabii. Bu revizyonist parti (!) lerde hızla diline kadar TKP'leşen - ilerleyen - «Şıvan» ve «Özgürlük Yolu» gibi oportünist akımların varlığı sayesinde artık bu engeline ortadan kalktığına hükmedeceklerdir herhalde. Gerçi «Özgürlük Yolu» açısından Ürün Dergisinin eleştirisinin (!) yarattığı polemik bu süreci geciktirmiştir ama, bu önemli bir engel olmasa gerek. Ürün Dergisinin eleştirisi de olmasaydı «Özgürlük Yolu» «57 yıllık şoven geleneği» eşelemiyeycekti hiç.

Saydığımız subjektif engellere rağmen ortak örgütlenmenin tek çözüm olduğunu «Bağımsız Örgütlenmenin» Bundçuluk, «milliyetçilik» vs. olduğunu iddia etmek saçmalamaktır. Kaldı ki bu tür iddiaları öne sürenler Bundçuluğun Frakiciliğin ve milliyetçiliğin ne olduklarını da biliyor değillerdir. Bu nitelendirmeleri ne olduklarını bilmeden ulu - orta kullandıkları açıktır.

V) «BUNDÇULUK» - «FRAKİCİLİK» - «AYRILIKÇILIK» vb. ÜZERİNE

Bundçuluğu anlamak için herşeyden önce Bundun ulus teorisine bakmak gerekir. Yahudi Sosyal Demokratlar (!) Rusyada ulus niteliği taşımayan, ulusal bir azınlık olan Yahudilerin konumuna uygun bir ulus tarifi yapmışlardır. Daha doğrusu Avusturyalı Sosyal Demokratların, Bauer ve Springerin oportünist ulus teorilerini ödünç almışlardır. Bauer ve Springer'in idealist ulus teorisine ve bu teoriye göre formüle edilen «ulusal kültürel özerklik» formülasyonuna sarılmışlardır. RSDİP'nin UKTH ilkesine bütün diğer oportünistler gibi karşı çıkmışlardır. RSDİP'nin örgütsel ilkesi olan demokratik merkezîyetçiliğe alternatif olarak Bund federatif ilkeyi RSDİP'ye dayatmaya çalışmıştır. Kısaca Bund ulusal sorunda UKTH ilkesi yerine oportünist bir ilke olan «Ulusal Kültürel özerkliği» ve örgütlenmede de federasyon ilkesini savunuyordu. Nitekim RSDİP'nin 1903 deki 2. Kongresinde Bund kendisini Yahudi Proletaryasının tek temsilcisi olarak tanınmasını ve federatif ilkeye dayalı bir örgütlenmeyi önerince Kongre bunları reddetmiş ve Bund - ki 1898 deki 1. Kongrede RSDİP'ne «sadece yahudi proletaryasını ilgilendiren sorunlarda Özerk bağımsız örgüt sıfatıyla» katılmıştı, - 1906 yılındaki «Birleşme Kongresinde» yeniden partiye katılincaya dek partiden ayrılmıştı. Bugün Kürt solunda (2) ne «ulusal kültürel özerklik» talebini ne «federatif ilkeyi» ne «milliyetlere göre örgütlenmeyi» savunan bir eğilim olmadığına göre, Bundçuluktan dem vurmak niye? Bugün Kürdistanda böyle bir siyaset olmadığı gibi Türkiye'de de bu tür taleplerin dayatılmaya çalışıldığı bir proletarya partisi yoktur. Çünkü Bundan bu tezleri formüle ettiği koşullarda Rusyada örgütlenme ağını tüm Rusya sahinde yaymış bir proleter parti mevcuttu. Kaldı ki bu parti daha kurulduğu 1898 deki ilk Kongresinden itibaren

UKTH ilkesini programlaştırmış ve bu alanda özellikle ezen ulus milliyetçiliğine, Rus şovenizmine karşı ciddi bir teorik ve pratik mücadele yürütmüştü. Bu alandaki görevini yerine getirmiş kendini ispat etmiş proleter bir partinin varlığına rağmen onu görmezlikten gelmek, tanınmamak, elbetteki milliyetçilikten başka bir sıfatı haketmiyecekti. İşte sözünü ettiğimiz bu koşullarda ayrı partiler arasında yada bir parti içinde federasyon önermenin adı Bundçuluk olmuştur. Bağımsız örgütlenme ile Bundçuluğu birbirine karıştırmak, Türkiye'de bu sıfatı yakıştıracak akımlar aramak boşunadır. Ne bağımsız örgütlenmeyi ne de Bundçuluğu anlamamak, sözünü ettiğimiz koşulları dikkate almaksızın ezbere laf ebeliği yapmaktır.

Frakiciliğe gelince, ki «Fraki», «Polonya Sosyalist Partisi»nin sağ kanadına verilen addır, Polonya ulusal kurtuluş hareketinin 19. yüzyılın ortalarındaki «istisnai» önemini yitirdiği bir çağda - 20. yüzyılın ilk çeyreği - değişen koşulları - bu koşullar : 1. Polonya ulusal hareketinin istisnai önemini yitirmesi. 2. Rusya'nın Avrupa demokrasisine karşı gericiliğin kalesi, karşı devrimin merkezi konumunda olduğu 19. yüzyıldan farklı olarak gericiliğin kalesi olmaktan çıkması, çağın en devrimci hareketinin geliştiği, Rusya Proleteryanasının dünya proleter hareketinin en ileri kolu, öncü kolu durumuna geldiği bir ülke olmuştur. 3. Ufukta bir Avrupa Devrimi ihtimali gözükmemektedir. Ve bu devrimin çıkarları sözkonusudur - dikkate alınmayan Polonya Sosyalist Partisi Rusya ve Avrupa devriminin - dünya devriminin - çıkarlarıyla bağdaşmayan bir çözüm önermektedir. Soruna salt burjuva demokratik bakış açısıyla burjuva anlamda bağımsızlık perspektifiyle bakmakta, görevini Polonyayı Rusyadan ayırmak süretiyle çarlığı zayıflatmaya indirgemekte, çarlığın, otokratik düzenin yıkılması sorununun kendisini ilgilendirmediğini söylemektedir. Yani proletaryanın sınıfsal bakış açısını bırak-

rak ulusal dar görüşlülük perspektifini benimsemektedir. İşte Mehring'in ve Lenin'in PSP'nin şahsında eleştirdikleri özellikle bu anlayıştır. Bu bağlamda bu tür bir anlayışın örgütsel ifadesi demek olan «ulusal» örgütlenmeyi mutlaklaştırmak, merkezi bir mücadele örgütünün gerekliliğini yadsımak - demin sözünü ettiğimiz gibi proletarya partisi'nin varlığı koşullarında, burası unutulmamalı - tavrını da eleştirmişlerdir. Yani PSP ortak örgütlenmenin objektif ve subjektif koşullarının verili bulunduğu şartlarda yapmıştır. bunu. İşte kısaca anlattığımız bu küçük burjuva milliyetçiliğinin adıdır Frakicilik. Ki, RSDİP'nin bu parti ile örgütsel birlik diye bir meselesi olmamıştır. Bu konuda Lenin Şunları söyler :

«Fraki'ler, bir proleter sosyalist parti değil, bir küçük burjuva milliyetçi partidir. Polonya sosyal devrimcileri gibi bir şey. Rus Sosyal Demokratlarıyla bu parti arasında **birlik**, hiçbir zaman sözkonusu olmamıştır ve olamaz da. Öte yandan, Polonya Sosyal Demokratlarıyla aramızda kurulan sıkı ilişkilerden ve birlikten ötürü tek bir Rus Sosyal Demokrat bile hiçbir zaman «pişmanlık» duymamıştır. «Burjuva milliyetçi özlemlerin ve tutkuların derinden etkisi altında bulunan bir ülke olan **Polonya da gerçekten marksist, gerçekten proleter ilk partiyi kurmakla Polonyalı Sosyal Demokratlar, büyük bir tarihi hizmette bulunmuşlardır.** Ama Polonya'lı Sosyal Demokratların yaptığı hizmet, Roza Luxemburg, Rus marksistlerinin programının 9. maddesi hakkında bir sürü saçma sapan söz etti diye değil, bu olumsuz duruma rağmen büyüktür» (UKTH, sf. 94, Lenin.)

Görüldüğü gibi Polonya da RSDİP'nin varlığına rağmen bağımsız örgütlenmiş olan Polonya Sosyal Demokrat partisini Lenin «marksist» ve «proleter» olarak nitelemektedir. Çünkü bu parti ilke olarak örgütsel birliğe karşı değildir. PSP ve BUND'un savunduğu türden görüşleri reddeden bir partidir. RS-

DİP ile ayrılığı ise, Lenin'in işaret ettiği gibi programın 9. maddesi olan UKTH ilkesine karşı çıkması, bu ilkenin programdan çıkarılmasını istemesidir. Bu nedenle 1903 teki 2. Kongre'yi Bund'la birlikte terkeden PSDP'si bilhale «Birleşme Kongresi» olarak anılan 1906 Kongresinde RSDİP'ne katılmıştır. (3) Hangi nedenle olursa olsun, 1906'ya dek bağımsız varlığını koruyan PSDP hakkında Lenin'in söyledikleri öğreticidir.

Amaçladığımız şey bağımsız örgütlenmeye hayat verecek teorik gerekçeler aramak değildir. Biz bu koşulları verili olarak görüyoruz. Amaç soyut laf ebelikleriyle geçirilen bir soruna doğru bir yaklaşım yapmaktır. Belirli ülkelerde bu konuya ilişkin teori ve pratiği bütünsel bir değerlendirmeye tabi tutmadan hazır çözümler aktarmak, somut şartları somut bir tahlille tabi tutmaktan kaçmaktır. Gerçekleşme koşulları verili olmayan bir çözümü - örgütsel birliği - sözünü ettiğimiz subjektif şartları bir kenara iterek, görmezlikten gelerek, koşullarını varsaymak bir zorlamadan ibarettir. Hele hele bağımsız örgütlenmeyi, bu koşullara rağmen «milliyetçilik» ve benzeri olarak nitelemek Türk milliyetçiliğinin etkilerinden kurtulamamaktadır. Örneğin bağımsız örgütlenmeye bugüne kadar «milliyetçi» demeyen ve bu noktayı herhangi bir eleştiriye tabi tutmayan «Kurtuluş» hareketi içerisinde bu sorunu tartışma ve ayrılık konusu olduğunda bu sıfatı kullanabilmiştir. Ancak teorik hiçbir gerekçe ileri sürmeksizin, sorunu tartışmaksızın, subjektif ve «duygusal» diyerek sorunu geçiştirmekle yetinmiştir.

Vİ) KÜRT SORUNU ÇOK BOYUTLULUĞU VE KARMAŞIKLIĞI İÇİNDE KAVRANILMALIDIR

Bir çok siyasi hareket, Kürt Sorununu salt «mi-sak-î milli» sınırları içinde ele almanın yanlış olduğunu, sorunun Ortadoğu boyutlarında uluslararası bir karakter taşıdığını vurgulamakla birlikte, bir takım tespitlerde bu gerçeğin dikkate alınmadığı, ya da etraflıca düşünülmediği görülmektedir. Uluslararası bir sömürge olan Kürdistan'ın bu niteliği diğer konularda olduğu gibi, örgütlenme konusu üzerinde de etkili olmaktadır ve olacaktır. Herhangi bir yanlış anlamaya yol açmaması için bir noktayı vurgulayalım. Mücadelemizde esas alacağımız alan Türkiye Kürdistan'ı, yani Kuzey Kürdistanıdır. Ancak Kürdistan'ın Kuzey parçasındaki kurtuluş mücadelesi, diğer parçalardaki mücadeleyle sıkı bir ilişki içerisinde düşünülmelidir.

Kürt ulusunun ve Kürdistan'ın emperyalist ve sömürgeci devletler tarafından suni olarak, Kürt Halkının iradesi hilafına dört parçaya böiünadüğü, ulusal birliğinin ve bütünlüğünün parçalandığı - ki emperyalizmin «böl ve yönet» politikasının bir tezahürü olan bu durum salt Kürdistan'da değil bir çok başka sömürgelerde de uygulanmış ve uygulanmaktadır. Örneğin Fransız sömürgecileri Vietnamı bu politika ile »Annam» «Tonkin» ve «Koşinşin» olarak üç ayrı «ülke» haline getirmişlerdir. ABD emperyalistleri Güney ve Kuzey olarak iki «ülke» diye bölmüşlerdi - gerçeği sözkonusu olduğuna göre; uzun erimli bir talepte olsa, Kürdistan'ın birleştirilmesi diye bir sorunda vardır. Yani bağımsız ve demokratik bir Kürdistan mücadelesinin yanısıra Birleşik bir Kürdistan için de mücadele uzun vadede gündeme gelecektir. Elbetteki böyle bir birlik, ancak ve ancak Bağımsızlık ve demokrasi temelinde barışçı bir tarzda gerçekleşebilecektir. Parçaların kurtuluşu ger-

çekleşmezden önce böyle bir durum bahis konusu olamaz.

İşte Kürdistan'ın bu parçalı statüsü ister istemez bütün parçalardaki Kurtuluş mücadeleleri arasında bir ittifaklar politikasını gündeme getirir. Her parçanın kendisinde de anti - sömürgeci bir ittifaklar politikasının gündemde olduğu gibi. Yine her parçadaki kurtuluş hareketlerinin, Kürt halkının yan yana yaşadığı diğer halkların, - Türk - Arap - Fars kurtuluş mücadeleleriyle de ittifakları sözkonusudur. Kürdistan devriminin ittifaklar politikası böyle bir çerçeveye sahip olacaktır. Oysa Türkiye devriminin ittifaklar politikasının çerçevesi daha sınırlı olacaktır. Bu durum örgütlenmenin biçimi üzerinde, soruna uzun vadeli bir perspektifle bakıldığında etkili olabilecek bir faktördür. Kürdistan devriminin Ortadoğuda anahtar bir devrim olduğunu iddia etmiyoruz. Verili koşullarda böyle bir şeyden bahsetmek

mümkün değildir. Ancak gelecekte, süreç içerisinde, böyle bir fonksiyon taşımayacağı da iddia edilemez. Muhtemel bir gelişmedir bu. Ne var ki Kürdistan devrimine ilişkin belirlemelerde bu tür muhtemel gelişmeler gözardı edilmemekle beraber bu türden varsayımlar üzerine politik ve askeri strateji inşa edilemez. Burada anlatmak istediğimiz sorunun çok boyutlu bir karakter taşıdığı ve bu karakterinin unutulmaması gerektiğidir. Kürdistan devrimi ile Türkiye devrimi arasındaki ilişkilerin ne yönde seyredeceği kesinlikli bir biçimde konulamaz. Fakat bizler, verili durumu esas almalıyız.

VII) BÜTÜN HALKLARIN KURTULUŞ MÜCADELESİ BİÇİM İTİBARIYLA «ULUSAL»DIR

Bütün halkların kurtuluş mücadelesinin özü itibariyle enternasyonalist ve biçim itibariyle «ulusal» olduğu bir gerçektir. Kürt halkının kurtuluş mücadelesi de biçim itibariyle «ulusal»dır. Bu sorun Kürt kurtuluş hareketiyle Türkiye işçi sınıfı hareketi arasındaki bağın mevcut durumda nasıl kurulması gerektiğini de açıklar. Kürt devrimcileri Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi halkasından kavrayarak, bunu Türkiye Proleterya hareketine ve giderek dünya devrim sürecine bağlamalıdır. Kavranılması gereken öze halka budur. Veya başka bir deyişle sömürge bir toplumun, sömürgeci oligarşik devletle olan baş çelişmesini çözme görevinden hareketle Türkiye işçi sınıfı hareketi ve dünya devrim hareketiyle bağ kurmalıdırlar. Bu noktaya işaret etmemizin nedeni, yığınla Kürt unsurun Türk solundaki en koyu sosyal şoven eğilimler içerisinde yer alırken kendi konumlarının bilincinde olmayışları, ulusal sorunda Türk milliyetçiliği çizgisini takip etmeleridir. Hangi halkadan kavrayacaklarını bilememeleridir. Yani Kürt marksistleri, özede Kürdistan proleteryasının ve genelde tüm halkların proleteryasının sınıf çıkarları için mücadele içerisinde olmalıdırlar. Ama kavramaları gereken halkadan kavrayarak.

Bu noktada Ermeni Sosyal - Demokratlarının manifestosu öğretici bilgiler içermektedir :

«Örgütlenme ağını bütün Rusya sathına yaymış olan Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin bir kolu olarak Ermeni Sosyal Demokratları Ligi, faaliyetlerinde RSDİP ile tam bir uyum içinde olup, onunla birlikte genelinde Rusya Proleteryasının, özelinde ise Ermeni Proleteryasının çıkarları için mücadele eder» (Lenin). (a.b.c)

Bu satırlar, Ermeni Sosyal Demokratları Ligi'nin kurulduğu koşullarında vurgulamaktadır. Bu koşullarda Lig, kavraması gereken halkayı kavrayarak kendisini RSDİP'nin bir kolu olarak ilân etmiştir.

**BAĞIMSIZ ÖRGÜTLENME ESPRİSİNİ MİLİTAN
ENTERNASYONALİST BİR TARZDA KAVRAMA-
LI, MİLLİYETÇİ KAVRAYIŞ MAHKUM EDİLMELİ-
DİR.**

Sanıyoruz buraya kadar anlattıklarımız neden bağımsız örgütlenme? sorusuna açıklık kazandırmıştır. Ancak bizim dışımızda bağımsız örgütlenmeyi savunan başka bir çok siyasi hareket mevcuttur. Kısaca da olsa bu hareketlerin yaklaşımlarına değinmekte yarar vardır.

«Bu bakımdan ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı derken ;

— Kürt halkının bağımsız örgütlenmesi ve bilinçlenmesi,»

— Kendi kadro ve dinamiklerini ulusal - demokratik mücadelesi için seferber etmesini anlamak gerekir»

(Rızgari, Sayı : 1,s.9)

Bazı doğru tesbitlerinin yanı sıra Rızgari'nin ulusların kaderlerini tayin etme ilkesinden «Kürt halkının bağımsız örgütlenmesi»ni anlaması, bu ilkeyi kavramamak veya en azından eksik kavramaktır. Ortak örgütlenmeyi ilke olarak redetmek anlamına da gelecektir bu tarzdaki koyuş biçimi. Ve kaçınılmaz olarak böyle bir yaklaşım, enternasyonalist değil, örgütlenme sorununa milliyetçi tarzda bir yaklaşım olacaktır.

Bağımsız örgütlenmeyi savunan kimi guruplarda yazılı görüşlerine rastlamadık - salt Kürdistan devriminin önündeki adımın farklılığı, Kürdistan'ın sömürge niteliği olgularından hareketle «ayrı örgütlenmeyi» mutlaklaştırmaktadırlar. Hatta 1917 Ekim devriminden önce, ortak örgütlenme sonrasında ise,

ayrı örgütlenme geçerli olmuştur, ve olacaktır tarzında bir yaklaşımları söz konusudur. Açıktır ki böyle bir yaklaşım, birlikte örgütlenmeyi her hal ve şartta ilke olarak redetmek anlamına gelir ki, bu enternasyonalist değil, milliyetçi bir yaklaşımdır. Soruna bu tarzda yaklaşanların perspektifinde ortak örgütlenmeyi gerçekleştirmek için mücadele hiçbir şekilde sözkonusu değildir.

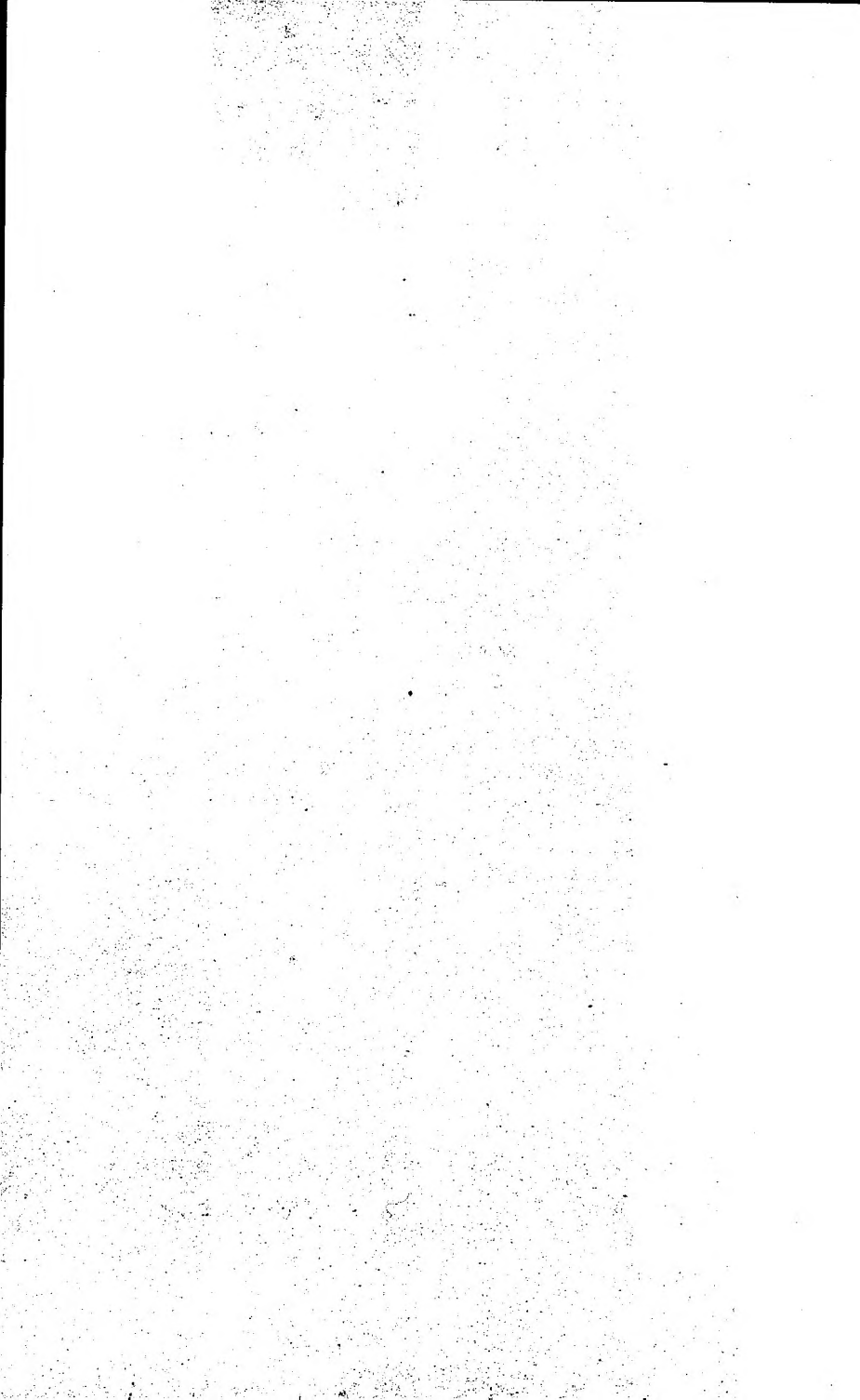
Oysa Kürt Marksistleri bağımsız örgütlendikleri takdirde bile örgütsel birliğin gerçekleştirilmesi için de mücadele içerisinde olmalıdırlar. Bu enternasyonalist bir görevdir.

İçinde bulunduğumuz dönemde koşullar bağımsız örgütlenmeyi dayattığı için bu çözümü benimsemişizdir. Çünkü bugünkü koşullarda doğru olan çözüm şekli budur. Ortak örgütlenmenin koşullarını verili saymak gerçekleri çarpıtmaktır. Subjektivizmdir.

Kürdistan'ın bir «iç sömürge» oluşu, yani ülkemizin coğrafi konumu, Kürt ve Türk Halkları arasında ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. açılardan yakın bir etkileşimi doğurmuştur. Türk Solu ile Kürt solu (4) arasında da bir içişlik sözkonusudur. Bu durum uzun vadeli açıdan bakıldığında örgütsel birlik doğrultusundaki mücadeleyi olumlu yönde etkileyebilecektir.

Yaşanmakta olan sürecin bir özelliği de, Türk solundaki bütün eğilimler ortak örgütlenmeyi savdukları halde, Kürt solunun bağımsız örgütleniyor olmasıdır. Bunun nedenleri başlangıçta da vurguladığımız gibi, örgütsel birliğin gerçekleşme koşullarının olmayışıdır. Yani Türk Solundaki subjektif ve pragmatik yaklaşım, egemen olan sosyal şoven teori ve pratik, proletarya partisinin olmayışı vs. dir. Türk Sosyalistlerin de hepsi değil - egemen olan şoven Türk milliyetçiliği geleneği Türk proleteryanının ve emekçi

halkının güçlü şoven önyargılara sahip olmasını da doğurmaktadır. İşçi sınıfına sosyalist siyasal bilincin taşıyıcıları Sosyalistler olduğuna göre, ve Türk Sosyalistlerinde de sosyal şovenizm çizgisi egemen olduğuna göre başka türlüünü beklemek safiik olur. Lafta ulusların kaderlerini tayin hakkı ilkesini kabul ettikleri halde Türk Sosyalistlerinin bu konudaki enternasyonalist görevlerini, propaganda ajitasyon ve bilinçlendirme görevlerini ne ölçüde ihmal ettikleri ortadadır. Türk proleteryası UKTH ilkesini savunmadığı sürece, gerçek bir sınıf bilincine sahip olamayacaktır.

VII) «KURTULUŞ»UN ÖRGÜTLENME SORUNUNA YAKLAŞIMI NEDİR ?

Başlangıçta genel olarak Türk solunun örgütlenme sorununa yaklaşımını inceleyerek verili koşulları irdeleyerek bu konudaki görüşlerimizi belirttik. Konuyu bu bağlamda ele almamızın nedeni, sol deyince bir tek merkezi otoritenin değil, çok guruplu bir yelpazenin mevcut oluşudur. Bu yelpazede yer alan siyasi guruplardan ya da «parti» (!) lerden birini yacağı inancındayız. Bazı «parti» (!)lerin kendilerini «işçi sınıfının partisi» olarak görüyor olmaları bu gerçeği değiştirmez. Bu nedenle soruna yaklaşırken yalnızca «Kurtuluş»u, bu yelpazede yer alan guruplardan birini muhatap olarak göremezdik. Şimdi «Kurtuluş»un çeşitli sayılarında örgütlenme sorununa ilişkin görüşleri ihtiva eden bölümleri aktararak «Kurtuluş»un yaklaşımını anlamaya çalışalım.

«Eğer, Türkiye işçi sınıfı hareketi ve gerçekten mücadeleye önderlik edebileceğini eylemleriyle ispatlamış bir devrimci partinin varlığı olsaydı, o zaman Kürt ulusal sorunu Türkiye devrimci hareketinin başarısına bağlıdır dememiz ve sorunu böyle değerlendirmemiz doğru olacaktır.

Tersi bir durum için, yani Kürt ulusal mücadelesi, ileri bir aşamada bulunsaydı ve Kürdistan'ının bağımsızlık hareketinin başarısı sağlanmadan Türkiye işçi sınıfı hareketinin güçlenmesi olanaksız olsaydı, o zaman da Kürt ulusal sorununun çözümü ayrı bir mücadeleyle gerçekleşecektir deyip görüşlerimizi belirtmek en doğrusu olacaktır. Sorun, gerçekten çok karmaşık bir yapıdadır.»

(Kurtuluş, sayı, 2,sf.57).

Bu noktada sorun, Kürt halkının kurtuluşunun bizzat kendisinin ulusal hareketiyle mi, yoksa Türkiye işçi sınıfı hareketi ile mi sonuca ulaşacağıdır.? «Sorun gerçekten çok karmaşık bir yapıdadır.» Fakat «Kurtuluş» bu karmaşıklığı el çabukluğuyla ortadan kaldırmasını biliyor. Şöyle ki :

«Bugün, Kürt ulusal sorunu, Türkiye devrimci hareketinin temel sorunu değildir. **Demokratik halk devrimi genel sorununun bir parçasıdır.** Türkiye koşullarında sorunun nihai olarak iki biçimde çözümü mümkün olabilir :

Birincisi, Türk - Kürt devrimcilerinin öncülüğünde ve iki halkın kurtuluş mücadelelerinin ittifakı ve tek bir devrimci dalga haline dönüşmesi sağlanarak,

İkincisi de Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi, Kürt sosyalistlerinin öncülüğünde ve ayrı örgütlenerek ulusal sorununu çözümlenebilir...

Biz, Türkiye ve Kürdistan'ın somut koşullarının birlikte mücadeleyi gerektirdiğini ve yukarıda açıkladığımız çözüm biçimlerinden **birincisini savunuyoruz**»
(Kurtuluş - Sayı ; 6, Sf.114 - 115),abc.

«Kürt ulusal sorununun Türkiye devrimci hareketinin önderliğinde çözümleneceği veya Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketinin ayrı bir rota izleyeceğini tesbit etmek **gerçekten çok güç bir sorun olmaktadır.**»
(Kurtuluş, Sy.2.sf.49)

Bu satırlardan açıkça görüldüğü gibi, «Kurtuluş» önce sorunun çok güç ve karmaşık olduğunu, bu nedenle görüş belirtemeyeceğini söylüyor ve hemen arkasından somut koşulların birlikte mücadeleyi ve birinci çözümü gerektirdiğini açıklıyor. İşte bu noktada «Kurtuluş»a Marksizmin o can alıcı sorusunu sormak

gerekir : Bu somut koşullar nelei dir? Evirip çevirmeyi bırakıp bu koşulları sergilemesi gerekiyor Ancak «Kurtuluş»un ulusal soruna ilişkin hiçbir yazısında bu koşullar belirlenemiyor. Bu görüşü doğrulamak için olsa gerek İrlanda - İngiltere örneğine baş vuruyor. Fakat sadece başvuruyor ve Pakistan somutuna ilişkin hiçbir sonuç üretmiyor. Biz bu örneği aktararak çıkarılması gereken sonucu belirleyelim :

Marks'ın bu konudaki ilk görüşü «...İrlanda'nın ezilen ulusun ulusal hareketiyle değil, ezen ulusun işçi hareketiyle...» kurtulacağıdır. (Lenin, UKTH,s.106)

O günün koşullarında iki hareket arasındaki ilişkiler yani ırlandanın burjuva kurtuluş hareketiyle, İngiltere'nin proleter kurtuluş hareketi arasındaki ilişkiler bu çözümün ön görülmesini gerekli kılıyordu. İngilterede kapitalizmin yıkılması aynı zamanda İrlanda'nın bağımsızlığına kavuşması demek olacaktı. Ve ayrı bir ulusal - demokratik hareket sözkonusu olmayacaktı. İki hareket arasındaki ilişkilerin bu çözümü gerekli kılması halinde birlikte örgütlenmenin de objektif ve subjektif koşulları var demektir. Ancak çağrafi, vb. koşullar nedeniyle bağımsız örgütlenmede olasıdır. Fakat örgütlenmenin bu tarzda olması ulusal kurtuluşun işçi sınıfı hareketiyle çözümleneceği gerçeğini ortadan kaldırmaz. Lenin'in işaret ettiği gibi «...ezilen ulusların burjuva kurtuluş hareketiyle ezen ulusun proleter kurtuluş hareketi arasındaki mümkün olan bütün ilişkili ilişkileri önceden tahmin etmek olanaksızdır» (UKTH: s106).

İrlanda ve İngiltere arasındaki ilişkiler değişiyor. İngiliz işçi sınıfı hareketi yozlaşıyor. Ve liberal bir politika izlemeye başlıyor. Oysa, «İrlanda burjuva kurtuluş hareketi gittikçe güçlendi, ve devrimci biçimlere büründü» (Lenin, UKTH s.106)

Ve Marks'da İrlanda bağımsızlığını kazanmadıkça, İngiliz işçi sınıfı devrimini gerçekleştiremeyecektir (1869) sonucuna ulaştı. Bu durumda İrlanda kurtuluş hareketinin bağımsız örgütlenme gereği ortadadır. Çünkü, liberal işçi politikası izleyen ezen ulus proletaryası ile örgütsel birlik «devrimci biçimler» kazanan bir kuruluş hareketi için ayakbağı olacaktır. Bu durumda ezen ulus proletaryasının görevi kendi çıkarlarının da zorunlu kıldığı gibi, hareketi desteklemek ve sonuca ulaşmasını sağlamaktır.

İşte İrlanda örneğinden çıkarılacak ders budur. Ve görüldüğü gibi Marks'ı farklı çözümleri savunmaya iten somut koşullardaki değişiklikler ve bu değişikliklerin göstergeleri vardır.

Durum bu olduğuna göre, «Kurtuluş»un «birinci» çözümü gerekli kılan koşulların göstergelerini açık ve kesin bir biçimde koyması gerekir. Oysa böyle bir çaba görmüyoruz. «Kurtuluş» sadece bir tercih yapmakla ve sadece «savunuyoruz» demekle yetiniyor. Bu yaklaşıma ise, marksist yaklaşım değil, **subjektivist yaklaşım** denir.

Bu noktada Polonya örneğini de anmakta yarar var. 19. yüzyılın ikinci yarısında Polonya Ulusal hareketi, polonya aristokrasisinin önderliğine rağmen büyük bir önem taşıyordu. Marx ve Engels, soruna Avrupa demokrasisinin çıkarları açısından bakıyorlardı. Avrupada'ki ulusları «gerici halklar» ve «devrimci halklar» diye iki kategoride ele alıyorlardı. Demokrasinin çıkarları gericiliğin kalesi durumunda olan çarlığa yönelik ulus hareketlerini desteklemeyi gerektiriyordu. İşte bu nedenle, Polonya hareketini MARX ve Engels, desteklemişlerdir. Ancak, 20. yüzyılda somut durumda değişiklikler oldu. Çarlık gericiliğin başlıca kalesi olmaktan çıktı. Polonya sorunu uluslararası devriminci önemini yitirdi. Rusya'daki devrimci hare-

ket daha büyük bir uluslararası önem kazandı. Artık Polonyanın bağımsızlığı sorunu Rusya'daki ve Avrupa'daki devrimin çıkarlarına tabi kılınmalıydı. Bu somut duruma rağmen, Polonyanın bağımsızlığı sorununu dar bir perspektifle ve kendi başına ele alan ve koşulsuz desteklenmesini öneren PSP küçük burjuva milliyetçiliğini temsil ediyordu. İki hareket arasında ortaya çıkan somut değişiklikleri görmek istemiyordu. Birlikte mücadelenin ve birlikte örgütlenmenin objektif ve subjektif koşulları hazır olduğu halde ayrı mücadele ve «ayrı örgütlenme»yi savunarak örgütsel planda da milliyetçi bir konuma düşüyordu. «Örgütlenme ağını bütün Rusya sathına yaymış olan Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisini» görmezlikten geliyordu.

Belirtilen koşullarda Polonyalı ve Ermeni marksistlerinin tavrı PSP'nin ve Bund'un milliyetçi tutumuna karşılık tek tutarlı ve proleter tavidir. Benzer koşullarda gerçek marksistlerin tavrı, başka türlü olamaz. Ancak reçeteler aktarmak niyetinde olmadığımızı göre, ülkemizde bu tür çözümü gerekli kılan objektif ve subjektif nedenleri, göstergeleri bulup çıkarmak zorundayız. Oysa ortaya ne İrlanda ne de Polonya örneğinde gördüğümüz somut göstergeler konulamakta fakat «birinci çözüm» kesinlikli bir biçimde savunulabilmektedir.

Bugün, Türk solunda egemen olan görüş bu «birinci» görüştür. İkinciye bir olasılık gözüyle bakılmakta, fakat, bütün stratejik tesbitler bu görüşün inkârı temeline oturtulmaktadır. Türk işçi sınıfı hareketinin Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketinden daha ileri boyutlarda olduğu kabul edilmektedir. Oysa, bu sadece bir varsayım olmaktadır. Çünkü bu iki hareketin birbirlerine göre durumunu tesbit için somut göstergelere, verilere dayanmak zorunluluğu vardır. Bu verileri koymak yerine varsayımlardan hareket etmek tutarsız bir yaklaşım içinde olmaktadır.

Ayrıca, birinci çözüm şekli, kesinlikli bir tarzda savunulurken unutulmuş bir başka nokta daha var. O da lafta Kürdistan sorununun «missakî milli» sınırları içerisinde ele alınması ya da yanlış denilirken aynı yanlış düşünülmesidir. Bütün - parça ilişkisinden bahsedilirken özünde, sadece Türkiye (bütün) Kuzey Kürdistan (parça) olarak ele alınmaktadır. Halbuki Kuzey Kürdistan bir başka bütününde (Kürdistan) parçasıdır. Bütün - parça ilişkisi burada da sözkonusudur. Ve bu nokta oldukça önemlidir. Kürdistan bütünü, oluşturan parçalar arasındaki ilişki, belirli bir ittifaklar politikasını da gündeme getirir. Ve bu olgu örgütlenmenin biçimi üzerinde etkide bulunur.

Örneğin Irak Kürdistan'ı (Güney Kürdistan) Kurtuluş Hareketi ile Arap işçi sınıfı hareketini kıyasladığımızda çıkacak sonuç nedir? Önderliği ister burjuva - feodal kesimlerde ister küçük - burjuva aydınlarında olsun, bir gerçek var ki, o da, bu hareketin yani Kürt Kurtuluş Hareketinin daha ileri boyutlar kazandığıdır. Bu devrimci bir önderliğin yokluğuna rağmen böyledir. Irak komünist hareketine rağmen gelişen bu harekete, Irak komünist Partisi (IKP) ise, «ileri - demokrasi» çelmesi atmaktadır. Baas'la kurduğu «ulusal cephe» Kürt Kurtuluş Hareketi ile uzlaşmaz bir çelişki içerisinde. Bugün aynı revizyonist tespitleri yapan TKP' Türkiye'de IKP'nin rolünü oynamaya hazırlanmaktadır. IKP'nin Baas Partisine ilişkin «ilerici», «yurtsever» vb. gibi nitelendirmelerini TKP, CHP için yapmaktadır. UDC'nin anlamı budur. KÜRT SO-LUNDA olupta TKP'ileşen akımlar bu gerçeği göremezlerse, bizzat kendileri de aynı derecede Kürt Ulusal ve sınıfsal Kurtuluş Hareketinin önünde aşılması gereken barikatlar olacaklardır. Kürt Kurtuluş Hareketleri Tarihinden, geçmişin değerlendirilmesinden,

çıkarılacak önemli bir derstir bu. Şimdi de «Kurtuluş»un örgütlenme sorunundaki diğer tespitlerini ele alalım. Evvela, bizim de hem fikir olduğumuz en genel yaklaşımı özetliyelim :

1. Sorun, sömürge Kürt ulusunun ulusal ve sosyal kurtuluş Hareketi ile ezen ulusun proleter kurtuluş hareketi arasındaki ittifaka ilişkindir. Bu ittifakın bilinen iki biçimi mevcuttur. Birincisi, birlikte örgütlenme, de ikincisi bağımsız örgütlenmeler arasında somutlaşır.

2. Bu iki çözüm şeklinden hangisinin devrimci ve enternasyonalist çözüm olacağı somut koşullarla belirlenir. Birlikte örgütlenme her halükarda devrimci çözüm şekli olamayacağı gibi bağımsız örgütlenme de her şart altında enternasyonalist çözüm olamaz. Bunu koşullara bağlı olarak anlamak mümkündür.

3. «Ortak örgütlenme»yi şartlar ne olursa olsun enternasyonalist biçim «ayrı örgütlenme»yi anti-enternasyonalist biçim saymak kesinlikle yanlıştır.

Bu genel yaklaşım «Kurtuluş»un da katıldığı bir yaklaşım olmaktadır. O halde sorun «somut şartların somut tahlilinde» yatmaktadır. Yani verili koşullar hangi çözümü gerekli kılar. «Kurtuluş» şöyle diyor :

«Fakat, hareketin gelişimi içinde Kürdistan sorununun tutarlı çözümü yolunda verilecek ideolojik ve pratik mücadele ile **ortak örgütlenmenin subjektif koşullarının yaratılması uzak bir ihtimal değildir. Ortak örgütlenme aynı zamanda bir güven sorunudur.** Bu güveni ezilen ulusun emekçilerine vermek herşeyden önce, ezen ulus sosyalistlerine düşmektedir.»

(Kurtuluş sayı : 2 s.50) (a.b.c.)

Demek ki; 1) Ortak örgütlenmenin subjektif koşulları yoktur. «Kurtuluş» bunu kabul ediyor. Çünkü verilmiş olan bir şeyin «yaratılması» çabası boşuna bir çaba olur.

2) Güvensizlik sorunu vardır. Ezilen ulusun işçi ve emekçilerine güven vermek gerekir. Bu da ezen ulusun sosyalistlerinin görevidir. O halde ezen ulusun sosyalistleri kendilerine düşen görevi yerine getirememişlerdir. Bu bir gerçek.

Şimdi Kurtuluş'a sormak gerekiyor. madem ki, ortada subjektif koşullar yoktur, güven yoktur, Kürt Sosyalistlerinin bağımsız örgütlenmesi gerekmez mi? Yoksa, bu şartlara rağmen Kürt Sosyalistlerinin buna hakkı yok mudur? Cevap vermeye davet ediyoruz.

Kurtuluş'un görüşlerini aktarmaya devam edelim :

«Biz Türkiye ve Kürdistan'ın somut koşullarının birlikte mücadeleyi gerektirdiğini ve yukarıda açıkladığımız çözüm biçimlerinden birincisini savunuyoruz. Birlikte mücadeleyi ve onun en iyi ifadesi olan birlikte örgütlenmeyi gerçekleştirmek için çok yönlü bir mücadeleden yanayız. Yani birlikte mücadeleyi savunuyorsak, elbetteki bunun objektif nedenleri olduğu için savunuyoruz. Ama, aynı zamanda birlikte mücadelenin subjektif koşullarında - güven sorunu - yaratılması gerektiği inancındayız...

«Birlikte mücadeleyi ve bunu **en iyi ifadesi** olan birlikte örgütlenmeyi savunduğumuzu, bunun da somut nedenleri olduğunu belirttik. **Ayrıca da birlikte mücadelenin subjektif koşullarının yaratılması** göreviyle karşı karşıya olduğumuzu açıkladık...

«Ayrı örgütlenme görüşlerinin **tutarsızlığı** ve somut durumla, inancımızla, konusuna biraz açıklık ge-

tirdiğimizi **zannediyoruz.»** (Kurtuluş, sayı : 6 s.115, -126) (a.b.c.)

Kurtuluş görüldüğü gibi örgütsel birliğin «somut koşulların», «objektif nedenlerinin» verili olduğunu savunurken bir yandan da koşulların yaratılmasından ve «ayrı örgütlenme»nin tutarsızlığı ve somut durumu yansıtmadığı üzerinde duruyor. Fakat, biraz evvelde işaret ettiğimiz gibi bir türlü su açzında sakız ettiği koşulları koymuyor, koyamıyor. Bu sözcüğü on defa yüz defa tekrarlıyarak herkesi buna inandırmaya çalışmak gibi bir cabası olsa gerek. Sözü ettiği somut koşulları objektif bir biçimde tahlile yanaşmıyor. Biz o şartları sergiledik. Ve bağımsız örgütlenme gereğini ortaya koyduk. Kurtuluş ise, sorunu evirip çeviriyor ve temelde şöyle savunuyor : Ortak örgütlenmenin şartları yok ama, «en iyisi», «en tutarlı»sı bu şartları olmayan örgütlenmedir. «Ayrı örgütlenme» tutarsızdır; kötüdür, vb. Hatta dikkatle okunduğunda yer yer bağımsız örgütlenme ile milliyetlere göre örgütlenme birbirine karıştırılıyor ve milliyetçilik suçlaması yapılıyor. Birlikte mücadele ile ortak örgütlenmenin çok kez birbirine karıştırıldığını bir ve aynı şeyler olarak yorumlandığını da görüyoruz. Adeta, birlikte mücadele için tek yolun birlikte örgütlenme olacağı ileri sürülüyor ve bu yol mutlaklaştırılıyor.

Bir sorunun verili durumda doğru olan iki cevabı yoktur. Elbetteki, şartları olan çözüm, doğru çözümdür. Şayet verili durumda birlikte örgütlenmenin koşulları varda buna rağmen bağımsız örgütlenmeler çıkıyorsa bunun adı konulmalıdır. Tutarlı, tutarsız, en iyi vb türünden nitelemeler bir anlama gelmez.

Bir yerde de subjektif koşullar sadece güven ya da güvensizlik sorununa indirgeniyor. Ancak Kurtuluş, proletarya partisinin olmadığını, Türkiye'de par-

tileşme sürecinin yaşandığını, sosyalist hareketin aydın hareketi olmaktan çıkıp işçi sınıfının kendiliğinden hareketiyle bütünleşemediğini işçi sınıfı içerisinde oportünist ve sosyal şoven çizgilerin egemen olduğunu da belirtiyor. Bunun 58 yıllık bir geçmişi de kapsadığını, bu geçmişe egemen olan çizginin ulusal - inkârcı ve sosyal - şoven bir çizgi olduğunu vurguluyor. Durum bu olduğuna göre, Kurtuluş'un sorun örgütlenme olunca, herşeyi yolunda görmesi ve bütün bunları bir çırpıda unutup meseleyi salt güven meselesi yapması ve özünde birlikte örgütlenmeyi mutlaklaştırması: nasıl izah edilebilir ?

Açıktır ki, Kurtuluş, gerçeği yanlış algılamakta, ama, öyle istediği için böyle davranmaktadır. Ortada ayrı ve önde gelişen bir süreç, adına Kürdistan Solu denilen bir yelpazede yer alan ve bağımsız örgütlenmeyi savunan bir çok siyasi eğilim var. Bu hareketlerin hepsi, Türk soluna güvenmiyorlar diye mi bağımsız örgütleniyorlar? Madem ki, ortak örgütlenmenin koşulları mevcut ve bağımsız örgütlenmenin şartları yoktur, bunlara ne ad vereceksiniz? Buna «milliyetçilik» diyecekseniz —ki gayri resmi görüşünüz budur, bunu, hiç değilse bize karşı itiraf ettiniz— lütfen açık yürekli ve cesur olun. «Kürtlerle aramızı bozmak mı istiyorsunuz?» demeyin. Yoksa, size faydacı ve Türk milliyetçiliğinin etkilerinden sıyrılamamış bir hareket dememize müsaade buyurun. Sizi Türk Solu olarak nitelememize öfkelenmeyin. Ayrıca Türk milliyetçiliğinin etkilerini taşımak için mutlaka Türk olmak da gerekmez. Kürt, Arap, Gürcü, Laz, vb olup da bu etkileri taşımak da mümkündür.

Anlatıklarımızın ışığında şunu diyebiliriz : «Kurtuluş» un şartları verili görmesi gerçeği yansıtmamaktadır. Yaklaşımına egemen olan faydacılık ve subjektivizmdir. Objektif gerçeği olduğu gibi ve bütün boyutuyla algılamak yerine keyfince yorumlara yönelmiştir. İşte çarpıcı bir örnek daha :

«Bu eleştirilerden biri, birlikte ve ayrı örgütlenmenin bir arada savunulamıyacağına ve bu anlamda kesin bir tavır ortaya koyamadığımızı ilişkindir.

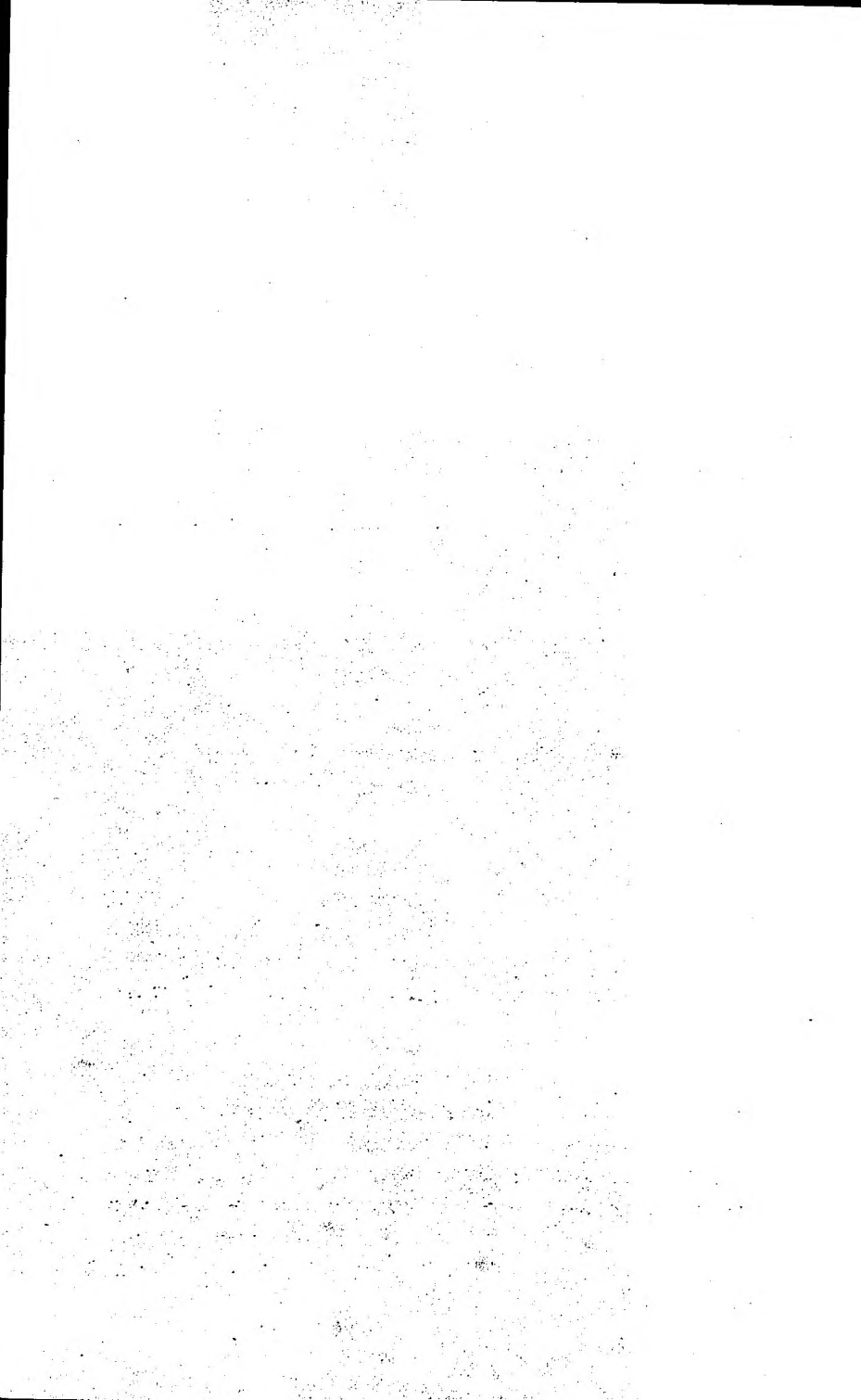
Yazılarımız dikkatlice okunduğunda görüşlerimizin çok açık olarak sergilendiği görülecektir. Birlikte örgütlenmenin tutarlılığı üzerinde dururken, biz sorunu mutlaklaştırmıyoruz. Tek çözüm budur ve başka çözümler hainliktir, demiyoruz. Ayrı örgütlenme konusuna da sorunun çözüm yollarından biri olarak bakıyoruz. Ama bu konuda çok sekte görüş ve eğilimleri de eleştirerek ulusal dar görüşlülükten uzak ve somut durumdan kaynaklanan bir bakış açısıyla, ulusal sorunun ele alınması gerektiği üzerinde ısrar ediyoruz. Bizce doğru devrimci tutum budur» (Kurtuluş, sayı : 25, s. 58)

Doğrusu biz bu satırlar ne diyor anlayamadık. Anlayan varsa beri geisin. Ancak biz, anladığımız kadarıyla bir yorum yapmış olalım, Muhakeme şudur :

Bizim görüşümüz çok açıktır. Biz birlikte örgütlenmeyi savunuyoruz. Bu «tutarlı» görüştür. Ayrı örgütlenme de doğrudur. Ama «tutarsız» dir. hangisini tercih ederseniz.

Biz kendi payımıza «Kurtuluş» un iddia ettiği gibi «çok açık» görüşler göremiyoruz. Ortada çözümü güç bir bilmece var. Bu bilmeceyi ancak ortaya sürenler cevaplayabilir. Bize beklemek ve görmek düşecek.

Son olarak önemli gördüğümüz bir noktayı vurgulamak istiyoruz. Bizler «Kurtuluş»a bağımsız örgütlenmeyi savun demiyoruz. Yani Kurtuluş'un Kürdistan'lı proletarya sosyalistlerine bağımsız örgütlenin diye tavsiyede bulunmasını isteyen ve bekleyen yoktur. Konumu gereği böyle bir tavsiyede bulunmaz. Bizim çağrımız Kürdistan'lı Proletarya sosyalistlerinedir. (5).

IX) ENTERNASYONALİZM NEDİR?

Kavranılmayan ya da eksik kavranan konulardan biri de enternasyonalizm konusudur.

Özellikle ezen ve ezilen ulus sosyalistlerinin enternasyonalist görevleri arasındaki ayırım görülememektedir. Somut konuşursak, Türk sosyalistlerinin enternasyonalist görevi, Kürt ulusunun kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmak, Türk şovenizmine ve sosyal - şovenizmine karşı ideolojik ve politik mücadele vermek, ajitasyon ve propaganda görevini ihmal etmemek ve ulusal azınlıkların haklarını savunmaktır.

Kürt Sosyalistlerinin enternasyonalist görevi ise, kısaca Kürt halkının ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesi halkasından kavramak ve onu başarıya ulaştırmak için mücadele etmek. Bu mücadeleyi Türkiye işçi sınıfı hareketi ve dünya devrim süreci ile bütünleştirmeye çalışmak. Ulusal dar görüşlülük politikasını redetmek. Kürdistan üzerindeki azınlık halkların ulusal ve demokratik hakları için de mücadele içerisinde olmak. Kürt sosyalistlerinin, Kürt halkının, kendi kaderini tayin hakkını savunması diye bir enternasyonalist görev anlayışı olamaz. Onlar zaten o halkın kurtuluşu için mücadele etmek zorundadır. Ezen ulus sosyalistleri açısından tanınması gereken bir hak ezilen ulus sosyalistleri için uğruna mücadele etmeleri gereken bir ilk görevdir.

Bir Kürt sosyalisti için Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi, asla «talî» görev olamaz. Aksine bu görev, onun esas ve birincil görevi olmak zorundadır. Kürdistan sorununun, Türkiye devriminin «ikincil» bir meselesi haline gelmesi demek, Kürt sosyalistlerinin de «ikincil» meselesi olması demek değildir. Bu noktalar, kavranmadan enternasyonaliz-

mi kavramanın imkânı yoktur. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı ilkesini sadece savunarak Kürt halkına karşı enternasyonalist görevini yaptığını sananlar az değil.

DİPNOTLAR :

(1) Örgütsel birliğin gerçekleşmesi farklı seyir izleyebilir. Yani mutlaka Kürt Halkının ulusal ve sosyal kurtuluşuna ve Türkiye Proletarya hareketine öncülük eden iki ayrı otoritenin birleşmesi şeklinde olmayabilir. Ezen ulusun işçi sınıfı hareketinin öncüsü, ezilen ulusun ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini de kucaklayarak uluslararası bir merkezi örgütlenmeye dönüşebilir. Nitekim başlangıçta temel bölümü Rus olan RSDİP'sinin giderek uluslararası bir yapı kazanmasında bu iki farklı oluşumu görebiliyoruz. Ancak şunu belirtelim ki, bugün Türkiyede ezilen ve sömürge Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesine de yön verebilecek bir örgütlenmenin oluşması bir yana, Türk işçi sınıfı hareketine bile öncülük edebilecek yetenekte bir siyasal örgütlenme mevcut değildir.

(2) Bugünkü koşullarda bilebildiğimiz kadarıyla Türkiye Kürdistanında böylesi akımlar yoktur. Ancak gelecekte bu tür akımlar ortaya çıkabilir ya da bugünden böyle bir eğilim söz konusuysa, açığa çıkabilir.

(3) Ne «ulusal» partiler için, ne de ayrılmak isteyen uluslar için Lenin ve Stalin «ayrılıkçılık» diye bir kavram kullanmamışlardır. Böyle nitelermelerin burada yeri yoktur. «Ayrılıkçı» olan ezen ulusun egemen sınıflarıdır.

(4) Türk Solu v Kürt Solu kavramlarını kullanmamız kimilerince yanlış bir ayırım olarak nitelenmektedir. Esasen burada karşı çıkılan Kürt Solu nitelemesidir. Bu belli bir anlayışın ifadesidir. Belirtmeliyiz ki bu ayırımı suni olarak biz icad etmedik. Fiilen ayrı gelişen iki farklı sürecin varlığına işaret etmekteyiz. Dikkati çeken nokta, bu ayırımın uzak geçmişte değil, yakın bir dönemde gündeme gelmesidir. Yani bunları sosyal pratik, hayat dayatıyor. Ve kanaatimize

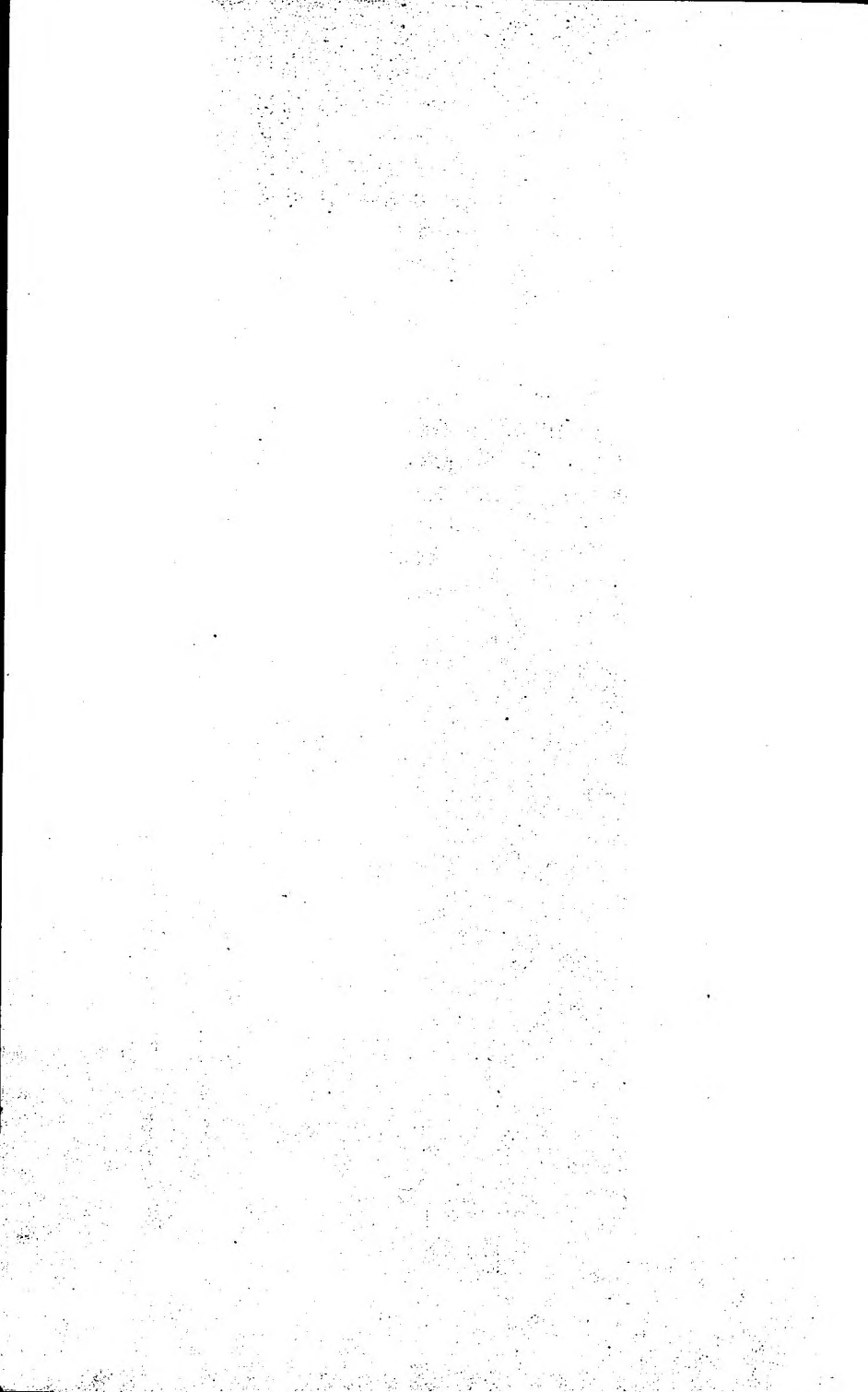
göre gelecekte birlikte örgütlenme gündeme gelecekse bu sürecin nasıl olacağını şimdiden görebiliriz. Birlikte örgütlenme olayından önce yaşanan bir bağımsız örgütlenme olayı mevcuttur.

(5) Burada önemli gördüğümüz bir noktayı tekrar vurgulayalım. Türkiyedeki tartışmalarda «ayrı örgütlenme» ve «ortak örgütlenme» terimleri kullanılır oldu. Biz bu nitelermelere katılmadığımızı başlangıçta belirtmiştik. «Ayrıörgütlenme» yerine, «bağımsız örgütlenme» ifadesini «ortak örgütlenme» yerine ise, «birlikte örgütlenme» ya da «örgütsej birlik» ifadesini kullandık. Çünkü «ayrı» ve «ortak» ifadeleri yanlış çağrışımlara ve yanıltmalara neden olmaktadır. «Ayrı» ifadesinden kalkılarak «ayrılıkçılık» «ortak» ifadesinden ise de tersi anlamlar çıkaranlar az değildir. Sözcük anlamı itibariyle, birisi enternasyonal diğeri anti-enternasyonal çözüm olarak görülebilmektedir. Bu ifade tarzı, bilinçli yanıltmalara da yolaçmaktadır. Ayrıca, ulusal sorun literatüründe sorun böyle terimlerle tartışılmamıştır.

(6) Kürt ulusal Hareketlerini irdelerken, Kürdistan'ın her parçasında asla haketmedikleri »komünist» ünvanını taşıyan «parti (!) lerin» bu hareketlere ilişkin politikaları gözönüne alınmalıdır. İran'da «TUDEH» Irakta «İKP» ve Türkiyede «TKP» bilindiği gibi SBKP'nin revizyonist dış politika ilkelerini Savunmaktadır. «Kapitalist olmayan yol» ve «ileri- demokrasi» gibi tezler bu partilerden bazılarının programında yer almaktadır. TKP, Türkiyedeki kapitalist gelişimin düzeyini henüz tam olarak belirleyemediğinden, Türkiyeyi hangi kategoride ele alacağını bilememekte ve bu iki tezi bir arada savunabilmektedir. Kürt Solundaki bazı gruplarda aynı revizyonist tezleri savunmaktadır. Ancak, bu tezler Kürt Kurtuluş mücadelesi önünde birer engeldir. Hayatın gerçekleri bunu yeterince ispat etmiştir. Irak, Suriye, Mısır deneyleri ve son olarak da Etopya ve Eritre Deneyi vardır. Bu de-

neyler Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesini doğrudan ilgilendirmektedir. İşte IKP ve Baas ile kurulan «ulusal cephe» politikası ve pratiği. TKP aynı şeyi UDC adı altında gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Bu politikanın aleti durumuna gelecekler, enternasyonalizm, dış destek ve benzeri hangi hesaplarla olursa olsun kurtuluş mücadelesi karşısında ciddi engeller oluşturacaklardır.

(7) «Kurtuluş» un Türk Solu konumunu en bariz biçimde yansıtan göstergelerden biri olarak ideolojik mücadelede kabul ettiği çerçeveyi gösterebiliriz. Bu çerçeve, Türk solundaki gruplar ile sınırlıdır. Birlik anlayışı da öyle. Bugüne değin Kürt Solunda yer alan siyasi akımlarla ulusal sorun konusunda herhangi bir polemik olmamıştır. İdeolojik mücadele yerine faydacı yöntemlerden medet ummuştur.

- ZORUNLU BİR AÇIKLAMA
- SÖMÜRGELEŞME SÜRECİ ÜZERİNE
- ÖRGÜTLENME SORUNU ÜZERİNE
- «AYRI» VE «ORTAK» ÖRGÜTLENME
- BUNDÇULUK, FRAKICILIK, AYRILIKÇILIK VB,
ÜZERİNE
- ÇOK BOYUTLU BİR SORUN (KÜRT SORUNU)
- «KURTULUŞ» VE ÖRGÜTLENME SORUNU
- ENTERNASYONALİZM
- KAVRANILMASI GEREKEN HALKA